

Preadviezen NVER, De Dienstenrichtlijn en diensten van algemeen en economisch belang: leeswijzer

175

Prof. mr. E. Steyger¹ en prof. mr. J.W. van de Gronden²

Op 12 december 2006 is de Richtlijn betreffende diensten op de interne markt,³ de Dienstenrichtlijn (hierna: de Richtlijn) in werking getreden. De omzettingstermijn van deze Richtlijn bedraagt drie jaar en verstrijkt op 28 december 2009.

Hoewel de Richtlijn vooral bedoeld is om het 'gewone' grensoverschrijdende commerciële dienstenverkeer te bevorderen en op termijn mogelijk één dienstenmarkt te creëren, heeft de communautaire wetgever het nodig geacht ook voor diensten die zich veeleer in de sfeer van het publieke belang bevinden, regelingen te treffen. Zo zijn er voor een aantal sectoren uitzonderingen gemaakt en zijn er bepalingen die de toepassing van de Richtlijn op diensten van algemeen (economisch) belang regelen. De discussies over het verschijnsel 'diensten van algemeen belang' en 'diensten van algemeen economisch belang' hebben zich tot dusver niet zozeer in het kader van het vrije dienstenverkeer afgespeeld, maar in het kader van het mededingingsrecht. Er is dan ook de vraag of de begrippen 'diensten van algemeen economisch belang' en 'diensten van algemeen belang' zomaar over te planten zijn naar de Richtlijn en of de wijze waarop de Richtlijn de toepassing op deze diensten regelt effectief en praktisch zal zijn.

Wij, Elies Steyger en Johan van de Gronden, gaan ieder apart in op deze vraagstelling. Voorafgaand aan de separate preadviezen leek het ons echter nuttig om gezamenlijk een beschrijving te geven van de bepalingen van de Richtlijn. Dit bespaart ons om te beginnen een verhandeling die toch aan het begin van de aparte preadviezen nodig zou zijn geweest en biedt ons een gezamenlijk kader om naar te verwijzen. Bovendien kunnen we door de ruimtebesparing in de separate preadviezen een iets uitgebreidere beschrijving van de richtlijn geven dan anders mogelijk was geweest. Dit gezamenlijke stuk is deel I.

In deel II werkt Steyger de begrippen 'dienst van algemeen economisch belang' en 'niet-economische dienst van algemeen belang' uit en bekijkt de consequenties voor de toepassing van de Richtlijn.

In deel III beziet Van de Gronden de begrippen 'dienst van algemeen economisch belang' en 'dienst van algemeen belang' eveneens vanuit het Richtlijnperspectief, maar benadert deze meer vanuit de systematiek van de Richtlijn zelf. Voorts bekijkt hij of de toepassing van de Richtlijn noodzaakt tot een meer specifieke communautaire regulering van 'diensten van algemeen economisch belang'.

- 1 Elies Steyger is hoogleraar Europees bestuursrecht aan de Vrije Universiteit en advocaat bij Holla Poelman Van Leeuwen advocaten te 's-Hertogenbosch. Zij dankt mr. Nienke Saanen en prof. Gareth Davies voor hun commentaar op een eerdere versie van deel II en met name ook voor de discussies per email die daarop volgden.
- 2 Johan van de Gronden is hoogleraar Europees recht aan de Radboud Universiteit van Nijmegen. Hij dankt mr. Jan Coen Sluijs, mr. Sybe de Vries en mr. Wolf Sauter voor hun commentaar op een eerdere versie van deel III. Tevens dankt hij mevr. Louise Smit hartelijk voor haar redactionele werk.
- 3 Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, *PbEU* 2006 L 376.